

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ**

Кафедра спортивної медицини, здоров'я людини

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

спеціальність: 014.14 Середня освіта (здоров'я людини)

рівень вищої освіти «бакалавр»

3 курс факультет педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри спортивної
медицини, здоров'я людини
„28” серпня 2018 р. протокол № 1
Зав.каф _____ Шиян О.І.

Семінарське заняття № 1

Мета: Виявити знання студентів з питань медико-соціальних аспектів здоров'я та проаналізувати концепцію індивідуального здоров'я.

Медико-соціальні аспекти здоров'я

Індивідуальне здоров'я як категорія соціальної медицини.

Суспільне здоров'я як категорія соціальної медицини.

Поняття “Здоров'я”, “Здоровий спосіб життя”, “Культура здоров'я”, “Хвороба”, “Третій стан”.

Самостійна робота

1. Поняття про практично здорову людину.
2. Сучасні чинники ризику захворюваності.

Рекомендована література:

Основна:

1. Амосов М.М. Здоров'я.-К.: Нива, 1997.-144с.
2. Грибан В. Г. Валеологія: навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 256 с.
3. Санологія (медичні аспекти Валеології): підручник для лікарів – слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти / Г. Л. Апанасенко, Л. А. Попова, А. В. Магльований. – Л.: ПП «Кварт», 2011. – 303 с.
4. Формування здорового способу життя молоді: проблеми і перспективи /О. Яременко, О. Балакірева, О. Вакуленко та ін. – К.: УІСД, 2000. -207 с.

Допоміжна

1. Основи екології та охорона навколишнього природного середовища: Навч. посібник / За ред. В.С. Джигиря. – Львів, 1999. – 238 с.
2. Основи соціоекології: Навч. посібник / За ред. Г.О. Бачинського. – К.: Вища школа, 1995. – 238 с.

Семінарське заняття № 2

Мета: зрозуміти концепцію цілісності здоров'я, ознайомити із методиками оцінки власного стану здоров'я за Войтенко В.П.

Концепція цілісності здоров'я людини

1. Складові здоров'я і здорового способу життя.
2. Фізичне здоров'я. Розумове здоров'я. Соціальне здоров'я. Особисте здоров'я. Емоційне здоров'я. Духовне здоров'я. Їх значення та взаємовплив.

Самостійна робота

1. Сучасні системи діагностики та спостереження за станом здоров'я

Рекомендована література:

Основна:

1. Амосов М.М. Здоров'я.-К.: Нива, 1997.-144с.
2. Грибан В. Г. Валеологія: навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 256 с.
3. Санологія (медичні аспекти Валеології): підручник для лікарів – слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти / Г. Л. Апанасенко, Л. А. Попова, А. В. Магльований. – Л.: ПП «Кварт», 2011. – 303 с.
4. Формування здорового способу життя молоді: проблеми і перспективи /О. Яременко, О. Балакірева, О. Вакуленко та ін. – К.: УІСД, 2000. -207 с.

Допоміжна

1. Валеологія (інформаційно-методичний збірник.—К.: Т-во "Знання" України, 1996. - 336 с.
2. Дубровский В.И. Валеология. Здоровый образ жизни.- М.: RETORIKA-A, 2001. - 560 с.

Семінарське заняття № 3,4

Мета: зрозуміти суть природних чинників здоров'я, навчити визначати фізичний, емоційний та інтелектуальний цикли у житті людини.

Природні чинники здоров'я

1. Роль біоритмів у житті живих організмів.
2. Оволодівають практичними навичками визначати фізичний, емоційний та інтелектуальний цикл у житті людини, будувати графіки та застосовувати їх у практичній діяльності.

Самостійна робота

1. Роль різних типів конституції у виникненні та розвитку захворювань
2. Поняття про імунітет та його порушення.

Рекомендована література:

Основна:

1. Амосов М.М. Здоров'я.-К.: Нива, 1997.-144с.
2. Грибан В. Г. Валеологія: навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 256 с.
3. Санологія (медичні аспекти Валеології): підручник для лікарів – слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти / Г. Л. Апанасенко, Л. А. Попова, А. В. Магльований. – Л.: ПП «Кварт», 2011. – 303 с.
4. Формування здорового способу життя молоді: проблеми і перспективи /О. Яременко, О. Балакірева, О. Вакуленко та ін. – К.: УІСД, 2000. -207 с.

Допоміжна

1. Валеологія (інформаційно-методичний збірник.—К.: Т-во "Знання" України, 1996. - 336 с.
2. Дубровский В.И. Валеология. Здоровый образ жизни.- М.: RETORIKA-A, 2001. - 560 с.

Семінарське заняття № 5

Мета: зрозуміти суть стресу та нервових процесів, методи боротьби зі стресом.

Стрес як універсальна пристосувальна реакція організму

- 1 Адаптація
- 2 Фізіологічні зміни в організмі у відповідь на дію стресорів
- 3 Захворювання, викликані стресом
- 4 Стрес і нервові процеси
3. Методи профілактики стресу

Самостійна робота

- 1.Поняття про стрес та загальний адаптаційний синдром.
- 2.Сучасні методи боротьби зі стресом..

Рекомендована література:

Основна:

1. Амосов М.М. Здоров'я.-К.: Нива, 1997.-144с.
2. Грибан В. Г. Валеологія: навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 256 с.
3. Санологія (медичні аспекти Валеології): підручник для лікарів – слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти / Г. Л. Апанасенко, Л. А. Попова, А. В. Магльований. – Л.: ПП «Кварт», 2011. – 303 с.
4. Формування здорового способу життя молоді: проблеми і перспективи /О. Яременко, О. Балакірева, О. Вакуленко та ін. – К.: УІСД, 2000. -207 с.
5. Сельє Г. Стресс без дистресса / Г. Сельє. – Рига : Виере, 1992. – 106 с.
Шиян О.І. Валеопрактикум. Методичний посібник. Львів, 2004. – с.36

Допоміжна

1. Валеологія (інформаційно-методичний збірник.—К.: Т-во "Знання" України, 1996. - 336 с.
2. Дубровский В.И. Валеология. Здоровый образ жизни.- М.: RETORIKA-A, 2001. - 560 с.

Семінарське заняття № 6,7

Мета: зрозуміти суть ступеню ризику серцево – судинних захворювань та ознайомити з тестом оцінки ступеню ризику розвитку серцево-судинних захворювань

Визначення ступеню ризику серцево – судинних захворювань

1. Фактори, які визначають рівень здоров'я.
2. Фактори, які негативно впливають на стан здоров'я.
3. Оцінка ступеню ризику серцево – судинних захворювань.

Самостійна робота

1. Ендемічний дефіцит та надлишок мінеральних речовин.
2. Значення порушень кровообігу у виникненні хворіб.

Рекомендована література:

Основна:

1. Амосов М.М. Здоров'я.-К.: Нива, 1997.-144с.
2. Грибан В. Г. Валеологія: навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 256 с.
3. Санологія (медичні аспекти Валеології): підручник для лікарів – слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти / Г. Л. Апанасенко, Л. А. Попова, А. В. Магльований. – Л.: ПП «Кварт», 2011. – 303 с.
4. Формування здорового способу життя молоді: проблеми і перспективи /О. Яременко, О. Балакірева, О. Вакуленко та ін. – К.: УІСД, 2000. -207 с.
5. Сельє Г. Стресс без дистреса / Г. Сельє. – Рига : Виере, 1992. – 106 с.
- Шиян О.І. Валеопрактикум. Методичний посібник. Львів, 2004. – с.36

Допоміжна

1. Валеологія (інформаційно-методичний збірник.—К.: Т-во "Знання" України, 1996. - 336 с.
2. Дубровский В.И. Валеология. Здоровый образ жизни.- М.: RETORIKA-A, 2001. - 560 с.

Семінарське заняття № 8,9

Мета: ознайомити з основними групами харчових продуктів та їх значенням для оздоровчого харчування

Харчування як фактор здоров'я

1. Поняття про раціональне харчування.
2. Види харчування. Провідні функції їжі.
3. Гігієнічні принципи раціонального харчування.
4. Недоліки в харчуванні сучасної людини

Самостійна робота

1. Ожиріння.
2. Жиророзчинні вітаміни у харчовому раціоні

Рекомендована література:

Основна:

1. Амосов М.М. Здоров'я.-К.: Нива, 1997.-144с.
2. Грибан В. Г. Валеологія: навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 256 с.
3. Санологія (медичні аспекти Валеології): підручник для лікарів – слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти / Г. Л. Апанасенко, Л. А. Попова, А. В. Магльований. – Л.: ПП «Кварт», 2011. – 303 с.
4. Формування здорового способу життя молоді: проблеми і перспективи /О. Яременко, О. Балакірева, О. Вакуленко та ін. – К.: УІСД, 2000. -207 с.
5. Сельє Г. Стресс без дистресса / Г. Сельє. – Рига : Виере, 1992. – 106 с.
Шиян О.І. Валеопрактикум. Методичний посібник. Львів, 2004. – с.36

Допоміжна

1. Валеологія (інформаційно-методичний збірник.—К.: Т-во "Знання" України, 1996. - 336 с.
2. Дубровский В.И. Валеология. Здоровый образ жизни.- М.: RETORIKA-A, 2001. - 560 с.

Мета: ознайомитись із зовнішніми ознаками різних ступенів фізичної втоми та фазами синдрому хронічної втоми

Втома і перевтома, синдром хронічної втоми

1. Причини появи, симптоматика.
2. Фази синдрому хронічної втоми.
3. Основні шляхи терапії синдрому хронічної втоми.

Самостійна робота

1. Паспорт здоров'я, як сертифікат фізичної культури і здоров'я.
2. Фізичні вправи в оздоровчому тренуванні

Рекомендована література:

Основна:

1. Амосов М.М. Здоров'я.-К.: Нива, 1997.-144с.
2. Грибан В. Г. Валеологія: навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 256 с.
3. Санологія (медичні аспекти Валеології): підручник для лікарів – слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти / Г. Л. Апанасенко, Л. А. Попова, А. В. Магльований. – Л.: ПП «Кварт», 2011. – 303 с.
4. Формування здорового способу життя молоді: проблеми і перспективи /О. Яременко, О. Балакірева, О. Вакуленко та ін. – К.: УІСД, 2000. -207 с.
5. Сельє Г. Стресс без дистресса / Г. Сельє. – Рига : Виере, 1992. – 106 с.
Шиян О.І. Валеопрактикум. Методичний посібник. Львів, 2004. – с.36

Допоміжна

1. Валеологія (інформаційно-методичний збірник.—К.: Т-во "Знання" України, 1996. - 336 с.
2. Дубровский В.И. Валеология. Здоровый образ жизни.- М.: RETORIKA-A, 2001. - 560 с.

Семінарське заняття № 12

Мета: визначати наслідки, що виникають в результаті паління; розпізнавати тимчасові пошкодження легень.

Запобігання шкідливим звичкам

1. Поширеність шкідливих звичок серед молоді України.
2. Фізіологічні наслідки для організму від паління

Самостійна робота

1. Українські традиції оздоровлення.
2. Визначення свого родоводу, його значення для здоров'я

Рекомендована література:

Основна:

1. Амосов М.М. Здоров'я.-К.: Нива, 1997.-144с.
  2. Грибан В. Г. Валеологія: навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 256 с.
  3. Санологія (медичні аспекти Валеології): підручник для лікарів – слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти / Г. Л. Апанасенко, Л. А. Попова, А. В. Магльований. – Л.: ПП «Кварт», 2011. – 303 с.
  4. Формування здорового способу життя молоді: проблеми і перспективи /О. Яременко, О. Балакірєва, О. Вакуленко та ін. – К.: УІСД, 2000. -207 с.
  5. Сельє Г. Стресс без дистресса / Г. Сельє. – Рига : Виере, 1992. – 106 с.
- Шиян О.І. Валеопрактикум. Методичний посібник. Львів, 2004. – с.36

Допоміжна

1. Валеологія (інформаційно-методичний збірник. - К.: Т-во "Знання" України, 1996. - 336 с.
2. Дубровский В.И. Валеология. Здоровый образ жизни.- М.: RETORIKA-A, 2001. - 560 с.